

1. feladat (11 pont)

Hol és milyen típusú szakadása van az

$$f(x) = x \operatorname{arctg} \frac{1}{x(x+2)}$$

függvénynek?

A arctg függvény mindenhol folytonos, és folytonos függvények kompozíciója valamint hányadosa is folytonos, amennyiben a nevező nem 0 (**2p**), így a függvénynek csak az $x = 0, -2$ pontokban van szakadása (**1p**).

A arctg függvény korlátos (**2p**), így $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$ (**1p**), tehát az $x = 0$ pontban a függvénynek megszüntethető szakadása van. (**1p**)

$$\lim_{x \rightarrow -2 \pm} f(x) = -2 \lim_{y \rightarrow \mp \infty} \operatorname{arctg} y = \pm \pi, \quad (\mathbf{3p})$$

tehát az $x = -2$ pontban a függvénynek véges ugrása van. (**1p**)

2. feladat (11 pont)

Adja meg az alábbi függvény deriváltfüggvényét, valamint érintőegyenésének egyenletét az $x_0 = 0$ pontban:

$$f(x) = \sqrt[5]{x^2} (\operatorname{sh} \sqrt[5]{x})^3.$$

$x \neq 0$ esetén a szorzat-, illetve összetett függvény deriválási szabályából

$$f'(x) = \frac{2}{5} x^{-\frac{3}{5}} (\operatorname{sh} \sqrt[5]{x})^3 + 3 \sqrt[5]{x^2} (\operatorname{sh} \sqrt[5]{x})^2 \cdot \frac{1}{5} x^{-\frac{4}{5}} \operatorname{ch} \sqrt[5]{x}. \quad (\mathbf{4p})$$

$$f'(0) \stackrel{\mathbf{1p}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[5]{x^2} (\operatorname{sh} \sqrt[5]{x})^3}{x} \stackrel{\mathbf{2p}}{=} \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{sh} \sqrt[5]{x}}{\sqrt[5]{x}} \right)^3 \stackrel{\mathbf{1p}}{=} \left(\lim_{y \rightarrow 0} \frac{\operatorname{sh} y}{y} \right)^3 \stackrel{\mathbf{1p}}{=} \left(\lim_{y \rightarrow 0} \frac{\operatorname{ch} y}{1} \right)^3 = 1.$$

Mivel $f(0) = 0$, így az érintő egyenlete $y = x$ (2p)

3. feladat (6+5 pont)

Számolja ki az alábbi határértékeket

$$a) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}^2(2x)}{\operatorname{ch}(3x) - 1}, \quad b) \lim_{x \rightarrow \pi} (-\cos x) \frac{1}{\sin x}.$$

a) $\frac{0}{0}$ típusú határérték:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}^2(2x)}{\operatorname{ch}(3x) - 1} \stackrel{2p}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \operatorname{tg}(2x) \frac{2}{\cos^2(2x)}}{3 \operatorname{sh}(3x)} \stackrel{2p}{=} \frac{4}{3} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(2x)}{\operatorname{sh}(3x)} \stackrel{1p}{=} \frac{4}{3} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \cos(2x)}{3 \operatorname{ch}(3x)} \stackrel{1p}{=} \frac{8}{9}$$

b) 1^∞ típusú határérték:

$$\lim_{x \rightarrow \pi} (-\cos x) \frac{1}{\sin x} \stackrel{2p}{=} e^{\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{\ln(-\cos x)}{\sin x}} \stackrel{2p}{=} e^{\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{\frac{\sin x}{-\cos x}}{\cos x}} \stackrel{1p}{=} e^0 = 1.$$

4. feladat (9 pont)

Hol konvex, illetve konkáv az $f(x) = (x^2 - 8x + 4)e^{2x}$ függvény?

$$D_f = \mathbb{R}, f'(x) \stackrel{2p}{=} (2x - 8)e^{2x} + 2(x^2 - 8x + 4)e^{2x} = (2x^2 - 14x)e^{2x},$$

$$f''(x) \stackrel{2p}{=} (4x - 14)e^{2x} + 2(2x^2 - 14x)e^{2x} = (4x^2 - 24x - 14)e^{2x} = 0$$

az $x_{1,2} = \frac{12 \pm \sqrt{144 + 56}}{4} = 3 \pm \frac{5\sqrt{2}}{2}$ pontokban (2p), vagyis a függvény a $\left[3 - \frac{5\sqrt{2}}{2}, 3 + \frac{5\sqrt{2}}{2}\right]$ intervallumon konkáv, a $\left[-\infty, 3 - \frac{5\sqrt{2}}{2}\right]$ és a $\left[3 + \frac{5\sqrt{2}}{2}, \infty\right]$ intervallumokon pedig konvex. (3p)

5. feladat (8 pont)

Létezik-e az

$$f(x) = \frac{x^2 - 2x - 4}{x + 2}$$

függvénynek minimuma, illetve maximuma a $[-4, -1]$, valamint a $[-6, -3]$ intervallumon? Ha igen, mennyi?

$\lim_{x \rightarrow -2^\pm} \frac{x^2 - 2x - 4}{x + 2} = \pm\infty$, vagyis az $[-4, -1]$ intervallumon nincs se minimum, se maximum. **(3p)**

A $[-6, -3]$ intervallumon a függvény folytonos, tehát Weierstrass 2. tétele miatt felveszi a szélsőértékeit **(1p)**.

$$f'(x) = \frac{(2x - 2)(x + 2) - (x^2 - 2x - 4)}{(x + 2)^2} = \frac{x^2 + 4x}{(x + 2)^2} = 0, \quad \mathbf{(1p)}$$

tehát lokális szélsőértékek a $0 \notin [-6, -3]$, $-4 \in [-6, -3]$ pontokban lehetnek **(1p)**. $f(-6) = -11$, $f(-4) = -10$, $f(-3) = -11$, vagyis a maximum -10 , a minimum pedig -11 **(2p)**.